

Az Európai Borlovagrend kardjának viseléséről és használatáról annak kezeléséről, szerepének jelentőségéről a rend ünnepein és szertartásain

Összeállította: vitéz Béres István, bortanácsos

Az Ordo Equestris Vini Europae alapításakor Habsburg V. Károly, a Szent György rend lovagja, kardját választotta szertartásainak kultikus kardjául, mint az európai értékközösség ápolásának szimbólumát. A kard számos jelentésmintát egyesít magában. Formáját vizsgálva a markolat és a kardlap együtt a keresztvasat, másrészt egy krisztusi keresztet szimbolizál. A kard két éle is kettős jelentésű: egyfelől, mint hóhérpallos, a megsértett igazság helyreállításának eszközét, másfelől az ártatlanság és tisztaság védelmezésére használt fegyver.

A Szenátus kardja, miután „fegyvernek látszó” tárgy, így ehhez méltó körültekintéssel és szakrális jelentőségének megfelelő alázattal kell kezelni, nehogy a legkisebb sérülést okozzuk vele. A kardhordozó személyét a mindenkor hivatalban lévő marsall /marsallok/ jelölik ki. Az ilyenkor megfelelő öltözet a rendi öltöny, az ornátus és ezen a lovagrendi jelvények. A kardot fehér kesztyűbe bújtatott kézben kell fogni. A hagyományok szerint a kardot, mint az igazságosság és béke szimbólumát, a béke lovagjainak sajátos módon kell kézben tartaniuk: mindig bal kézben, vagyis a szív oldalán kell fogni. Menetben bal vállon, hegyével felfelé; a szertartások alatt pedig a kardot hegyével lefelé kell tartani. Az ünnepség kezdetén – a marsall eligazítása után - a felállítási hely a következő: zászlók, kopogtató, kehely majd a kard következik, a sorok között kb. 2 méter távolságban.

Itt érkeztünk el a szenátus kardjának első és legfontosabb szerepéhez, azaz a konzul vagy esetenként magasabb rangú tisztségviselő védelméhez, a menetet így a konzul és a szenátus követi. A szertartás színhelyén, a bevonuláskor az ünnepi zeneszó alatt méltóságteljes léptekkel, a kardot markolatánál fogva (már nem vállon), hegyével felfelé tartva a marsall által kijelölt helyre állunk, majd a bevonulás és zene végével a kardot óvatosan lefele fordítjuk. A szertartás alatt, minden kiemelt résznél – amikor a zászlók is meghajolnak: Himnuszok, egyházi esküvételek/ Miatyánk, Hiszek egy Istenben/ Borlovagok imádsága és a konzul

ünnepi beszéde alatt – a kard hegyével felfelé áll. A himnuszok alatt a kard hordozója nem énekel, kizárólag a feladata ellátására összpontosít.

Az újonnan avatandók /hospesek/ eskütételénél az alábbiak az irányadók. A szertartás felolvasója név szerint szólítja az avatandókat. A marsall által kijelölt felállítási helyre állítás után következik a közös eskütétel. Mikor elhangzik „... **és tedd a kezed a szenátusi kardra!**” vezényszó, a kardhordozó a kardot markolatánál fogva hegyével felfelé fordítja, majd az avatandók elé járul. A konzul 2-3 méterre követi. A központi helyen ünnepélyesen a konzul felé fordulva szép elegánsan a kardot lefele fordítja és jobb kézben markolatánál fogva kis főhajtással átnyújtja. Ekkor a konzul a markolat alatt megfogva a pengét, az avatandóknak és az ünnepségen egybegyűlteknak lassan körbemutatja a kardot, mint a krisztusi keresztet. Ezután a konzul egyenként járul minden avatandóhoz és felhangzik a lovagrend jelmondata: **IN HONOREM DEI et IN HONOREM VINI**, azaz Isten és a bor tiszteletére, amit minden eskütevő elismétel. A szertartás után újra felmutatásra kerül a kard. Ekkor az eddig háttérben álló kardhordozó ismét a konzul elé áll és átvéve tőle a kardot, azt felfelé fordítva, helyére kíséri a konzult.

A szenátusi kardnak legközelebb a magasabb rendi fokozatba lépőknél lesz szerepe. Amikor elhangzik „... **és fogadd a szenátus kardját!**” vezényszó, ismét a kardot felfelé irányítva és a konzul kísérésében az előlépők előtt szertartásosan megfordítva; a kardot immár nem markolatánál, hanem két kézzel a pengénél fogva vízszintesen, kis főhajtással, mell magasságában kell átadni. A konzul a kardot markolatánál fogva, arcához emelve veszi át és az égre irányítva köszöni meg, majd elvégzi a rendi fokozatnak megfelelő ceremóniát.

A kardhordozó fényképezésnél a lehető legközelebb álljon a konzulhoz hegyével felfelé állított karddal. A ceremónia végeztével - a marsall utasításának megfelelően-, a kivonuláskor a sorrend hasonló csak a kardhordozó után nem a konzul és a szenátus, hanem az újonnan beiktatott rendtársak következnek. Az ünnepélyes formaságok csak az ornátus levételével érnek véget.

Készült: 2014. 08. 04., Budapest